

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موضوع: نوآوری در فقه/بانکداری/ریا

بختمان در این بود که در باب ربا گاهی از اوقات آن مقدار اضافه که ریاست جزء و گاهی شرط می باشد که گفتیم فرقی بین این دو نیست و هر دو ربا و حرام می باشد و صاحب جواهر نیز همین را فرمودند بعلاوه اینکه اگر شرط فاسد شد معامله من رأس باطل می شود یا به مقدار آن شرط فاسد و باطل می شود و بعد بحث کشیده شد به اینجا که آیا شرط فاسد مفسد عقد می باشد یا نه؟ صاحب جواهر فرمودند معامله ربوی چه ربا به نحو شرط باشد یا جزء باشد بخاطر بزرگی گناه ربا مطلقاً باطل می باشد.

علامه بجنوردی در جلد چهارم قواعد فقهیه می خواهد بفرماید که شرط فاسد اگر مخالف کتاب و سنت نباشد و محرم حلال و محرم حلال نباشد و منافی مقتضای عقد نباشد مفسد عقد نیست و بعد ایشان حدیث بیره را به عنوان شاهد برای موردی که شرط فاسد بوده ولی پیغمبر صلوات الله علیه و آله فرموده عقد صحیح است ذکر کرده و البته ایشان چند خبر دیگر نیز نقل می کند و می فرماید از اینها استفاده می شود که شرط فاسد مفسد عقد نیست بلکه فقط واجب الوفاء نیست خلافاً لصاحب جواهر که فرمود شرط فاسد مطلقاً مفسد عقد می باشد.

بانکداری ما باید اسلامی بشود و امام رضوان الله علیه نیز فرمودند باید ماهیت بانکداری عوض بشود و اسلامی بشود، هر جا که پولی قرض بدهیم و در مقابل آن اضافه ای بگیریم ربا و حرام است چه الان اضافه را بگیریم یا بعداً بگیریم، نقد بگیریم یا نسیه بگیریم، اضافه عینیه باشد یا حکمیه باشد در هر صورت فرقی ندارد بنابراین باید ماهیت بانکداری عوض بشود، در اروپا پولهایشان را به بانکها

قرض می دهند که قطعاً ربا و حرام می باشد، بنابراین شکل کار باید به این صورت باشد که ما پولمان را به بانک قرض ندهیم و به آنها منتقل هم نکنیم بلکه ما بانک را امین و مورد اعتماد می دانیم لذا وکیل ما می شوند تا پولهای ما را در جریانات اقتصادی و صنعت و کشاورزی و امثال ذلک بکار بیاندازند و البته بانکها در شناسایی جریانات اقتصادی قوی هستند و پول ما را می گیرند و سرمایه ها را متمرکز می کنند و این باعث می شود که بتوانند بهتر کار کنند و سود بیشتری به دست بیاورند و از طرفی نیز بانکها تسهیلاتی از طرف دولتها دارند علی آئی حال بانکداری بدون ربا به این صورت می شود که ما پولهایمان را به بانکها می دهیم و آنها با وکالت از طرف ما در جریانات مختلف اقتصادی صحیح و شرعی پولهایمان را بکار می اندازند و بعد در سود حاصله با ما شریک می شوند که متأسفانه الان مشی بانکها به این صورت نیست.

رهبر معظم انقلاب دامت برکاته اخیراً در دیدار موسسه عالی فقه و علوم اسلامی فرمودند حوزه انقلابی می تواند همه نیازهای جامعه اسلامی را برطرف کند، خب الان ما در برابر این جریانات بانکها قرار داریم و حوزه انقلابی باید ورود کند زیرا متأسفانه هیچکدام از فعالیت های بانکها اسلامی نیستند و اکثراً ربوی به اشکال مختلف می باشند.

قران و اسلام می خواهد فقر نابود شود و تجارت گسترش پیدا کند و نمی خواهد پول ها و سرمایه ها فقط در دست اغنیاء و ثروتمندان باشد و طوری شود که روز به روز ثروتمند تر بشوند و فقرا نیز فقیر تر بشوند.

بقیه بحث بماند برای بعد إن شاء الله تعالی ...

والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی

محمد و آله الطاهیرین